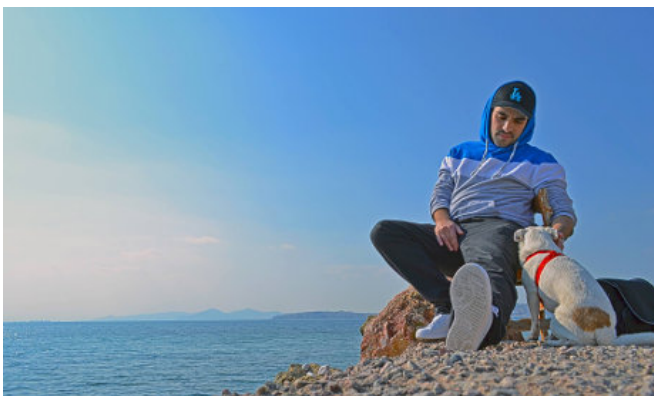

„Nem tudtam volna görögül ordítani, hogy ki a külföldiekkel Görögországból, rájöttem, hogy jobb nekem a tengerparton” – meséli Endre, aki négy éve van távol Székelyudvarhelytől. Főként Athénban él, de körbejárta a görög szigetvilágot és Kanadában is megfordult. Nem illeszkedett be, mert tovább szeretne lépni. Honvágya persze van.

Hol dolgoztál Görögország előtt?

Görögország előtt az Abc Impex-nél dolgoztam kerek hat évet, nem feketén, papírom is van róla. A festéklabor eleven munkása, majd vezetője voltam, ahová a színek világa iránti szeretet vezérelt, nem a nyomdaipar megismerése késztetett. Mivel kiskorom óta szerettem rajzolni, festetni, érdekelt, hogy hogyan születnek a színek.

Már bunkó kamaszként tudtam, hogy a színek világa tulajdonképpen egy „varázslat”, amellyel képesek vagyunk felfedezni saját magunkat mentális, érzelmi, spirituális és lelki értelemben,

csak akkor még nem tudtam megfogalmazni ilyen szépen, mint most. Ez azonban nem volt elég, menni kellett, a Budvár, a Csicsér és a Szarkakő közt szűk kezdett lenni a tér.

Miért pont Athént választottad élőhelynek? Mióta élsz kint?

Gyerekkorom óta álmodtam a tenger mellett élni, reggel ott kocogni, kutyát sétáltatni, és mivel az informatika világa felé is előszeretettel kacsintgattam, az ajánlott munkalehetőséget nem lehetett kihagyni. Két legyet egy csapásra, így történt.

A Görögországról kialakított képem elég gyengén volt megfogalmazódva a fejemben. Már a taxiból szörnyülködtem első napon, miután landolt a repülő, és végigkocsikáztunk Athénon: nem az volt, amire vártam. A betonrengeteg ijesztő volt a kisvárosi lurkónak, ami mára értelemszerűen megváltozott.

2011 óta nem vagyok otthon, két évet dolgoztam mint Dell műszaki támogató, majd „Gondolj-álmodj nagyot” címszó alatt hat hónapra Kanadába repültem, majd haza. Utána újra Görögország következett, mert nem találtam otthon számomra megfelelő melót, igazán nem is kerestem.

Kanada ugyancsak fiatalkori álom volt, és az ilyen álmokat teljesíteni kell. Tudom, hogy szép a Zetelaki-gát és az a mienk, de mindenkinek meg kell, hogy legyen az az életérzés, amikor áll a Niagara vízesésnél a hídon, balra Amerika Buffalo városa, jobbra meg Kanada. Igaz, nem bicikliztem a világot körbe, mint Kobra, de ekkor éreztem, hogy egy picit messze vagyok Székelyudvarhelytől, és nehéz volt levegőt vennem.

Mivel foglalkozol?

Dell számítógépek műszaki támogatásával foglalkozom. Eléggé nagy nyomást helyezett rám a munka az első félévben, mivel a meló nagyrészt a mélyen tisztelt ügyfél hátsója fényességéről szólt, nem a számítástechnikáról, így az IT-tudást autodidakta módon kellett magamba szívnom.

De nem panaszkodom, mert többet nyertem, mint számítottam, úgy érzem, az emberekkel való kötelező kommunikáció napról napra nyitottabbá tett. Szociálisabbá, extrovertáltabbá formált a meló meg a távollét. Az ember megismeri a határait, félelmeit. Megtanul magára számítani. Ajánlom másnak is, nem a melómat, hanem határon túli létet.

Milyen nyelven értekezel az ottaniakkal? Beszéled a görögöt?

A munkahelyen az ügyfelekkel magyar, román, a managementtel angol nyelven folyik a kommunikáció, a görög nyelvet lusta módon nem igazán tulajdonítottam el. Nem is tetszik, mondjuk, sérti a fülem. A tudásom limitált, de a mindennapi kávé és élelmiszer megvásárlásához elég. Ez az én bunkóságom, székel, „mutuj” paraszt módra nem éltem az ingyenes, cég által biztosított nyelvlecka lehetőségével. Annyi ember vagy, ahány nyelvet tudsz, hát én eggyel kevesebb. Ha hallgatok, mindenki azt hiszi, hogy görög vagyok, mert úgy nézek ki, mint ők. Barna, szakállas, jóképű – hangoztatják is, mikor követelem az angolt. Az Unióban vagyunk, vagy mi a franc. A gondolat meghalt már az elején, mármint az, hogy görög őseim lennének, mivel ezt a nyelvet nem érzem az enyémnek.

A görögök szeretik, ha pár szót mi is tudunk görögül. Ezt mindig meghálálják, akár egy mosollyal, akár kedvességgel. Bőven elegendő, ha a napszaknak megfelelően tudunk köszönni, a barbár szó – jelentése mindenki a világon, aki nem beszél görögül – amúgy tőlük származik.

Hogyan tudtál beilleszkedni?

Beilleszkedni nem is akartam mivel nem szeretnék végleg itt maradni. Az itteniek úgy mondják, hogy „gyere, kirándulj, láss, fizess és menj.” A görög vendégszeretet az én szemszögemből megkérdőjelezhető, meg amúgy sem egy olyan ország, ahol az ember családot alapítani, gyereket nevelni szeretne.

Gyenge az oktatás, kaotikus az egészségügy. Pipázó-szivarozó patikusok fogadnak a gyógyszertárakban, a fogorvosnál az unokák futnak körbe a szék körül, miközben rajtuk gyökérkezelést próbálnak végrehajtani, eközben a család macskája az öledben ül stb. Sorolhatnám, de már csak nevetek rajtuk. Így is lehet élni, nem idegbajos itt senki – legyen meg a frappé és a taverna ajtaja nyitva, és megy az élet.

A kérdésre a válasz: átutazóban vagyok, nem akarok illeszkedni sehova. Belül kezdtem tudni, ki vagyok, mi vagyok. Szerintem nem kell egy másik nép kultúráját átvenni, maximum megszokni, elfogadni és a sajátunkat ápolni. Akárhol van, ne felejtse el az ember hova való. Világpolgárnak szeretném hívni magam, de ehhez persze még menni kell, és az útnak messze nincs vége.

Ezek után jobb hazalátogatni, a távollét jobban megszeretteti az otthont véleményem szerint. De jó ide is visszajönni pl. novemberben, mikor a nyári szárazság után zöldül a fű, érik a narancs a városi fákon.

Megvan a varázsa ennek is, ez vonzott vissza Görögországba, ha nem is Athénba. Amit nem tudtam megszokni, hogy hangosak az emberek, nem tudni, mikor veszekednek. Sokszor

nézem, hogy egyik-másik felet meg kellene védenem, de aztán konstátálom, hogy csak egy baráti beszélgetésről van szó.

Az emberek, ha sétálsz a járdán, csak úgy neked jönnek zombi módra, vagy azért, mert meg vannak győződve, hogy épp ott, épp akkor épp nekik kell elhaladniuk, és neked félre kell állnod, vagy azért, mert így a normális. Ki tudja?

Hangosak a robogók, jobbra-balra előznek jelzés nélkül, akárcsak az autók. A vészjelzőt megbököve a legkeményebb útkereszteződésnek szinte a közepén megáll a görög sofőr, és bemegy vásárolni 15 percre.

Arra gondoltam, hogy majd biciklivel fogok járni, de aztán mégis az autó mellett döntöttem, itt amúgy sincs biciklisáv, mint otthon. Bele lehet halni a kerékpározásba, kisebb-nagyobb karcolásokkal megúszod, ha ügyes vagy.

Románia és Görögország is valahol elől van a közúti balesetek statisztikájában – itt sem különbség, mint otthon, maximum nem írják meg az újságban, hogy megint elütöttek valakit az átjárón, összeszedik a robogót, a biciklit, és mennek tovább.

Jelenleg súlyos államadósság-válsággal küzd Görögország. Ebből mennyit érzel, éreznek a görögök?

A görög válságból sokat nem érzek, talán a hátamat égetik a görög munkatársak halk szavai, hogy mi több fizetést kapunk, mint ők, meg persze az önsajnálát. Elhangzik néha a Merkel név a szájukból. A fiatalok is politizálnak: ha betöltötték a 18 évet, a törvény kötelezi őket, hogy szavazzanak.

Milyen a közhangulat? Beszélnek az emberek az orosz, amerikai barátságról?

Mivel politikamentes életet szeretek élni, kitérek, megölöm a beszélgetést már csírájában, ha

politikáról van szó. Ha erről beszélgetnek, akkor én valószínű, nem veszek részt benne. Realista vagyok, nem vallásos, és állatpárti, nemhogy emberpárti, főleg nem politikuspárti. Nem tőlük várom a megváltást, a változást, hanem a „csináljunk forradalmat” –tól. Az sem érdekel, hogy Varufakisz épp hord-e nyakkendőt, vagy sem.

A görög állampolgár amúgy USA-ellenes, de nem merném azt mondani, hogy oroszbarát.

Zavargások, tüntetések szoktak lenni?

Újabban inkább anarchisták rontanak-bontanak elvértve, nem föltétlenül a kormány ellen. Az Arany Hajnal nevű szélsőjobboldali párt több ezer híve letartóztatott vezetői szabadon engedéséért lázong. Ezeken a tüntetéseken nem vettem részt, és nem is fényképeztem, nem tudtam volna görögül ordítani, hogy ki a külföldiekkel Görögországból. 2011-ben próbáltam egy-egy expóval megörökíteni a nép harcát, ha nem is harcoltam mellettük, mint Lord Byron, az angol poéta, de rájöttem, hogy jobb nekem a tengerparton.

Milyenek a görögök emberek? Milyen az életstílus, mondjuk az ittenihez képest?

Hogy a görög nép a turistáknak szívesen segít mindenben, nem úgy tekintenek a külföldről nyaralni érkezőkre, mint teherre, vagy akadályra, azt úgy igazából különböző szigeteken érezni lehet, Athénban egyáltalán nem. A szigetek és Athén két külön világ, ezért is oszlanak meg a görög mentalitásról a vélemények.

Van, aki megbízhatatlannak, és hedonista életstílusuk miatt túlságosan kiszámíthatatlan népnek tartja őket. Aki csak kirándul, az több mint valószínű, hogy visszavágyik majd Görögföldre, nekem picit más.

Hivatalokban kell sorba állnom, sokkal többet, mint otthon. Azért, hogy bankkártyám legyen, hetekig-hónapokig kell járkálnom. Az otthonihoz képest lassabban mennek itt a dolgok.

Az internetem telefonkábelén érkezik a póznáról, nem, mint otthon. A legnagyobb probléma, amikor azt hallja a székel emberfia a görög emberfiától, hogy „Den birazzi!” – magyarul, „Nem számít!”, tehát, ráér. Ez a magamfajta türelmetlen embernek nem egy kielégítő válasz még a mai napig sem.

A görög hétköznapiak kilenc órakor kezdődnek és már délután 13 óra körül sziesztát tartanak. Ennek megfelelően a görög estek 19 órakor kezdődnek és hosszan belenyúlnak az éjszakába. Sok Németországból érkezett munkatárs ezért találja megfelelőnek ezt az országot. Ők nem szeretnek görcsölni, kevesebb a törvény. Kicsit olyan, mintha minden megengedett volna.

Én nem szeretem a langyos lábvizet, mert inkább sebes patakban úsznék előre. Mindezeket félretéve szeretem itt, hajlok én mindenfele, anélkül, hogy az értékrendem felbomlana.

Itt a húsvét petárdával kezdődik, és tűzijátékkal végződik, főleg a harmadik napon, gondolom, ekkor támadt föl Jézus. Ezalatt az idő alatt fölgyúl a városban a szemét, annyira, hogy lehetetlenné teszi a járdákon a közlekedést. Mikor ünnep van, még a légy is megáll röptében.

Legkedvesebb, legrosszabb élményed velük?

Legkedvesebb élményemet, ha lehet így nevezni, Zákinthosz szigetén egy csapat sziesztázó öregúr okozta, akik megajándékoztak egy zacskó fügével, mert lefotóztam őket. Már csak azért is élmény, mert mosollyal fogadtak, pózoltak is rendesen. Ez volt az első, hogy anyagi vonzat nélkül valaki itt adott nekem valamit. Fokozta az emberiségbe fektetett elég gyenge hitemet, Athénban nem mindennapi az ilyen fogadtatás. Ezért nem is fotózok Athénban embereket, csak a várost.

A legrosszabb megint csak az egészségügyhöz vezethető vissza. Egyszer mentőre volt szükségem, a mentő nem jött, azt mondta a diszpécser lány, hogy ő nem beszél angolul, és lecsapta a telefont. Úgy kellett nekem, miért nem tanultam meg görögül.

Milyen ízű a görög joghurt? Melyik a kedvenc ételed?

Görög joghurt? Próbáltunk párszor főzni vele, nem lett fincsi. Az orosz boltból vásárlom a tejfölt, ami hasonló az otthonihoz, van nekik töltelikes káposztájuk is. A görögöknek nincs ilyen. Egyszer az étlapon megláttam, a szemem föl is csillant. Nagyot eszünk, gondoltam, aztán

szalma krumplival tálalták és szőlőlapiban csomagolt főtt rizs volt a töltelék. Hát nem ízlett ez sem. Előszeretettel látogatjuk a Moszkva nevű boltot.

A görög konyha specialitásai közül az édesapám bárány flekkenje meg édesanyám töltelékes káposztája a kedvenc ételem, és az otthoni füstölt szárazkolbász, zakuszka.

A görög saláta, gyros meg szuflaki ment egy darabig... Zsírosak az ételek, grilleznek mindent, amit érnek – bánja is plusz 10 kilóm.

Az ülőmelő sem segít nagyon, most edzőterembe járok, hogy a fárasztó szellemi meló után fáradjon a test is egy kicsit, így lehet pihenni is egy picit éjjel.

Mivel töltöd a mindennapjaidat? Mit láttál eddig Hellászból?

Munka után nagyon nincs kedve az embernek plusz programot kreálni, főleg télen. Egy-két alkalommal focizunk meló után az arab munkatársakkal, ami mindig jólesik. Nem, nem terrorista egyikőjük sem, ha valaki kérdezné. Hétvégén a fotógépet felcsapom az oldalamra, és még mindig tart a nagyváros felfedezése, bár már nem mászkálok be elhagyatott házakba, mióta megkergettek a hajléktalanok.

Barátnőmmel, aki itt él velem, kitalálunk mindenféle hétvégi ruccanást, ami belefér: közeli szigetek, amelyek félóra-óra van az Athéntól. Például Aegina vagy Agistri. Utóbbi a kedvenc kis, zöld szigetem, több alkalommal meglátogattam, és most, május elsején hasonlóképpen fogok eljárni. Csöndes, részeg-angolturista mentes hely.

A távollét jobban megszeretteti az otthont

2015. április 14. kedd, 19:36

